

ŞƏHLA SÜLEYMANOVA
ADU
shahla.suleymanova@box.az

FRANSIZ VƏ AZƏRBAYCAN DİLLƏRİNDƏ SƏS TƏQLİDİ SÖZLƏRİN TARIXİNƏ DAİR

Açar sözlər: səs təqlidi sözlər, onomatopiya, mimem, söz yaradılması, obrazlı təqlidi sözlər

Ключевые слова: подражание звуков, ономотопия, пантомима, словообразование, образно-имитационные слова

Keywords: sound imitation words, onomatopia, mime, word creation, figurative imitation words

Səs təqlidi nəzəriyyəsi XVII əsrdə yaranmışdır. Bu nəzəriyyənin müəllifi alman alimi Qotfrid Vilhelm Leybnits olmuşdur. Leybnitsin irəli sürdüyü bu nəzəriyyəyə görə dil təbiətdə olan səslərin insan tərəfindən qavranılaraq təqlid edilməsi yolu ilə yaranmışdır. Səs təqlidi nəzəriyyəsində əsas fikir bundan ibarətdir ki, hələ dil mövcud olmayan zamanlarda insanlar təbiətdəki səsləri yamsılamaqla dil yaratmışlar. Leybnits öz fikirlərini onunla əsaslandırmağa çalışır ki, hazırda mövcud olan köksözlü dillərdə təqlidi yolla sözyaratma üsulu qalmaqdadır. Dilçi alimin bu fikri Çin – Tibet dillərinə aid müvafiq nümunələrdə öz təsdiqini tapır. Bu üsulun başqa dillərə məxsus olan təqlidi sözlərdə də mövcud olduğunu qeyd etmək olar. O cümlədən Azərbaycan dilində də tap (pıltı), tıq (qıltı), şaq (qıltı), hop (pan), tap (daq), çal (xala), sil (kələ), yır (ğala), çağ (ır), çığ (ır), hay (qır), hön (kür) kimi sözlərin köklərində təqlidilik var [1, səh.20].

Təqlidi yolla söz yaratmaqda əsasən bir hecalı söz köklərdən istifadə edilmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, bu üsul arıq öz dövrünü yaşamış hesab edilir, yəni bu gün məhsuldar hesab edilə bilməz. Alimin (Leybnits) fərziyyələrinə görə bir hecalı kök sözlərdə söz yaratmanın izləri vardır və artıq zaman keçdiyindən onlar ilkin təqlidiliklərini itirmişlər. Amma ele bir hecalı kök sözlər də vardır ki onlardan təqlidi söz düzəltmək olmur. Azərbaycan dilində bunlara misal olaraq bədən üzvlərini bildirən “diz, əl, göz, baş, diş” və ətraf aləmlə bağlı olan “dağ, çöl, ot, yay, yaz, daş” kimi sözləri ”bir beş yüz“ kimi sayları nümunə çəkir.

Təbii ki, bütün təqlidi sözlərin mənbəyinin təbiət ilə, ətraf maddi aləmin dərk olunması ilə, ətraf mühitlə bağlı olsalar da eyni qaydaya müvafiq, birbaşa təqliddən yaranması fərziyyəsi ilə razılaşmaq olmaz. Çünki

təqlidi sözlərin yaranmasında görmə, eşitmə, duyğu və hissiyyat, hərəkət, zaman, məkan və s. kimi amillər də mövcuddur.

Alman alimi Baron Fridrix Vilhelm fon Humboldt (1767-1835) və fransız dilçisi Şarl Balli də (1865- 1947) bu nəzəriyyənin tərəfdarları və davamçıları olmuşlar. Xarici dilçilikdə təqlidi sözləri onomatopiyalar adlandırırdılar.

“Onomatopoeia” qədim yunan dilindən alınıb “création des mots” ”söz yaradılması“ deməkdir. Onomatopiyalar nidalar kateqoriyasına daxildir və hər hansı bir səsin ifadəsinə xidmət edir. Bu bir canlılara, heyvana, əşyaya və s. aid olan səslərin imitasiyası (yamsılanması və yaxud təqlid yolu ilə) yaranır. Bu sözlər Azərbaycan dilində təqlidi sözlər və yaxud yamsılamalar adlanır. Bəzən onomatopoiyaların yaranması spontan yəni ani şəkildə, digərləri isə uyğun formada yəni improvizə edilərək yaradılır. Onomatopiyalar dildə mövcudluqlarına görə bəzi problemlər yaradırlar. Belə ki, bəzi sayda onomatopiyalar lüğətlərdə qəbul edilsələr də təbii ki (aid olduğu ərazidə, ölkədə işlədilməsinə müvafiq olaraq) onomatopiyaların daha bir qismi kontekstual və epizodik olaraq qalır. Onomatopiyaların linqvistik araşdırılması daha çox onların fonetik əhəmiyyəti səbəbindən yenilənmişdir. Hər hansı bir onomatopiyanın qəbul edilməsi onun fonetik sistemdəki konfiqurasiyası (zahiri görünüş) və birdə onun regionlara uyğun istifadə funksiyası ilə qəbul edilir.

Onomatopiyalar insanların linqvistik kommunikasiya potensiallarının ilk jest dili ilə nümayiş edilməsidir. Məsələn: Yaponiyada ingilis dilində olduğu kimi sayıla bilməyəcək dərəcədə onomatopiyalar mövcuddur. Həmçinin həmin onomatopiyaların ismi funksiyaları feili funksiyalarından daha çox üstünlük təşkil edir. Onomatopiyaların müxtəlif dillərdə səslənməsi məsələsi hamının eyni səsləri eyni cür eşitməsindən asılı olmayaraq fonetik səsləndirmədə isə müxtəlifliyə yol verilməsi ilə əlaqədardır. Məhz bu dəyişmə, dillərin fonetik variasiyası ilə bağlıdır. Həmçinin bu onomatopiyaların linqvistik variasiyasıdır.

Fransız dilçiliyində onomatopiyaların öyrənilməsi ilə əlaqədar kifayət qədər araşdırmalar mövcuddur. Fransız dilçiləri bu mövzunu həm ümumi dilçilik, həm də xüsusi dilçilik aspektindən araşdırmışlar. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi ümumi dilçilikdə, xüsusilə hind - avropa dillərində, latın dili köklü dillərdə onomatopiya adlandırılan bu anlayış elmi ədəbiyyatlarda müxtəlif cür adlandırılsa da bir fenomen olaraq təbii səslərin təqlid edilməsini özündə ehtiva edir. Başqa sözlə desək termin olaraq müxtəlif dilçilərin istifadəsində təqlidi sözlər, təsviri sözlər, yamsılamalar, onomatop sözlər, immitativ sözlər, ekoizimlər və s. kimi terminlər eyni bir anlayışın müxtəlif ifadə üsullarıdır. ”Onomatop“ terminindən bəzi sovet dilçiləri də istifadə etmişlər [2]. S.V.Voroninin fikrincə, onomatop sözü daha

praktikdir və asan tələffüz edilir [3, səh.29]. Eyni zamanda sovet dilçiliyində təqlidi və təsviri sözlər terminindən daha çox istifadə edilmişdir. Sovet dilçiliyində təqlidi sözlərin öyrənilməsinin banisi sayılan N.İ.Aşmarin özünün ilkin tədqiqatlarında belə sözləri “mimem” adlandırmış sonrakı əsərlərində isə “təqlidi sözlər” terminindən də istifadə etmişdir. N.İ.Aşmarinin araşdırmaları digər dillərin tədqiqatçıları arasında da böyük maraq oyatmış və nəticədə təqlidi sözlərə aid geniş tədqiqat işləri meydana çıxmışdır [4, səh.75].

Türk dilləri tədqiqatçılarının demək olar ki, hamısı təqlidi sözlər qruplaşmasında iki böyük söz qrupundan bəhs edirlər. a) səs təqlidi sözlər b) obrazlı təqlidi sözlər. Çuvaş dilinin tədqiqatçısı K.J.Kornilov belə sözləri imitativ adlandırmışdır [5, səh.41]. Tanınmış Azərbaycan dilçisi M.Adilov təqlidi sözlər dedikdə səs təqlidi (səs), təsviri və obrazlı sözlər nəzərdə tutmuşdur [6, səh.3]. İngilis dilçiliyində isə immitativ ekoizim, onomatop, Afrika dilçilərinin tədqiqatlarında bu anlayış ideofon termini ilə ifadə edilir [7, səh 124-131].

Biz apardığımız tədqiqatlarımızda daha çox təqlidi sözlər (onomotopiyalar) terminindən istifadə etməyi məqsədə uyğun hesab edirik. Fransız dilçiliyində də səs təqlidi sözlərə aid xeyli tədqiqatlar aparılmışdır. Bu kateqoriyada olan sözlərə daha çox dilçiliyin bu və ya digər problemləri ilə bağlı məsələlərdən danışılarkən toxunulmuşdur. Belə ki, Ş.Balli özünün məşhur tədqiqatında təqlidi sözlərdən dil işarələri nəzəriyyəsi planında bəhs etmişdir [8, səh 234]. Şastenq M. isə bu nəzəriyyənin ümum nəzəri problemlərini tədqiq edərkən təqlidi sözlərin bəzi xüsusiyyətlərini müşahidə etmişdir [9, səh 65].

V.Q.Qak ”Беседы о французском слове“ əsərində fransız dilindəki səstəqlidi sözlərin ümumi əlamətlərini, bu kateqoriyadan olan leksik vahidlərin digər söz qrupları ilə əlaqəsini aşkar etməyə çalışmışdır [10, səh 243].

N.M.Şteynberqin 1969 cu ildə çapdan çıxmış “Редупликация в современном французском языке” əsəri bilavasitə fransız dilindəki sözlərin təkrarına (reduplikasiya) həsr olunsa da, səstəqlidi sözlər baxımından faktların zənginliyi və tədqiqat obyektinin konkret seçilməsi ilə diqqəti cəlb edir [11, səh 176].

F.de.Sössür ”Ümumi dilçilik kursu“ adlı kitabında forma ilə məzmun arasında münasibətin tədqiqini izah etmişdir. Dilçi alim F.de.Sössür burada sözün forması ilə məzmunu arasında əlaqənin mövcudluğuna qarşı çıxaraq dil işarəsinin şərtiliyi ideyasını irəli sürmüşdür. Bundan əlavə həmçinin dilçi alimin fikrinə görə bunlar müəyyən səslərin yamsılanmasıdır və dilə daxil olarkən digər sözlər kimi fonetik, morfoloji və başqa dəyişikliklərə məruz qalırlar [12, səh 175]. K.Nirop öz əsərində fransız dilində səs təqlidi söz

yaradıcılığına kifayət qədər yer ayırmışdır. Müəllif bu yolla düzəlmiş sözlərin səs tərkibini onların morfoloji və sintaktik xüsusiyyətlərini ətraflı şərh etmişdir [13, 14]. Səs təqlidi və digər reduplikasiya yolu ilə düzəlmiş sözlərdən A.Doza da bir neçə dəfə bəhs etmişdir. Fransız dilində təqlidi sözlərin (nidalar fonunda) yaranması və işlənməsi haqqında xüsusi dissertasiyalar yazılmışdır [15,14 səh 422].

Azərbaycan dilinin lüğət tərkibində səs təqlidi sözlər də geniş müşahidə olunur. Belə səslər canlı aləmdə mövcud olan səsləri təqlid etmək yolu ilə düzəlir. Həmin səslər insanların çıxardıqları reflektor səsləri, heyvan və quş səslərini, təbiət hadisələrinin səslərini, cansız əşyaların səslərini təqlid edən sözlərdir. Vokativ sözlər insanın iradə cəhətləri (əmr, istək, arzu) ilə əlaqədardırsa, təqlidi sözlərdə bu cəhət yoxdur. Qeyd etmək lazımdır ki, səs təqlidi sözlər xüsusi leksik qrammatik kateqoriya kimi ayrıca nitq hissəsi hesab olunur.

Azərbaycan dilçilərindən Ə.M.Dəmirçizadə, M.H.Hüseynzadə, S.M.Cəfərova, M.İ.Adilov, K.B.Hacıyev və digərləri dilimizin lüğət fondunda kifayət qədər sayda malik olan təqlidi sözlərin fonetik, morfoloji və semantik aspektdən araşdırılmasına çoxlu sayda materiallar həsr etmişlər. Azərbaycan dilçiliyində səs təqlidi sözlər ilə bağlı Ə.M.Dəmirçizadənin (sovet təqlid sözlərinin fonetik üslubi vasitə kimi imkanlarının araşdırılması) xüsusi diqqətə layiqdir [16 səh6]. M.H.Hüseynzadə Azərbaycan dilində sözləri 11 nitq hissələrinə bölüb, həmçinin səs təqlidi sözlərdə əsas və köməkçi nitq hissələri arasında yerləşdirilib. Səs təqlidi söz yaradıcılığında işləndiyinə görə əsas nitq hissələrinə aid edilir, bundan əlavə müstəqil mənaya malik olmadığına görə isə köməkçi nitq hissələrinə aid edilir [17, səh.18]. S.M.Cəfərovanın fikrinə görə isə səs təqlidi sözlər əsas və köməkçi nitq hissələrindən, nidalardan bəzi xüsusiyyətlərinə görə fərqlənilir [18, səh 31]. M.İ.Adilov Azərbaycan dilçiliyində səs təqlidi sözlərinə aid ən iri həcimli, həmdə sambalı elmi əsər yazmışdır. "Azərbaycan dilində təqlidi sözlər" kitabında təkcə təqlidi sözlərdən deyil həmçinin onların əhatə dairəsindən bəhs olunur. Bundan əlavə bu kitabda həm səs təqlidi, həm təsviri, həm də obrazlı sözlərin qaydası ətraflı təhlil olunur. Onların bəzi fonetik, morfoloji və semantik xüsusiyyətləri ətraflı şəkildə izah olunur. Xüsusilə də xalq yaradıcılığından, qədim klassik ədəbiyyatdan və "Kitabi-Dədə-Qorqud" dastanından çoxlu sitatlar gətirilmişdi [19, səh 22].

Azərbaycan dilində səs təqlidi sözlərinin müxtəlif dillərlə müqayisəli şəkildə araşdırılmasına dair çoxlu sayda tədqiqat işləri də mövcuddur. E.Ə.Əliyeva, N.M.Yusif, İ.A.Əmirbəyov, F.B.Abdullayeva kimi dilçiləri nümunə göstərmək olar. Göründüyü kimi, fransız dilindəki səs təqlidi sözlər bu və ya digər aspektdə tədqiqata cəlb edilmiş və müəyyən qədər faktiki materiallar toplanmışdır. Şübhəsiz bu dildəki səs təqlidi sözlərin

bütün aspektlərini əhatə edən ciddi eimi - tədqiqat işlərinə hələ də ehtiyac duyulmaqdadır. Lakin S.V.Voroninin haqlı olaraq qeyd etdiyi kimi qohum olmayan dillərin əlamətlərini nəzərə almadan, tədqiqatı yalnız hər hansı bir dil (yaxud yaxın qohum olan dillər) əsasında aparılarsa, səs simvolizmin səs təqlidi sözlər nəzərdə tutulur (İ.A.Əmirbəyov Azərbaycan və Fransız dillərində səstəqlidi sözlər) öyrənilməsi səmərəli ola bilməz. İ.A.Əmirbəyov Azərbaycan və fransız dillərində səs təqlidi sözləri müqayisəli-tipoloji aspektdən tədqiq edərək səsin mənbəyini əsas götürməklə səs təqlidi sözlərini aşağıdakı kimi qruplaşdırmışdır: 1) insanla bağlı səs təqlidi sözlər; 2) quşlarla bağlı səs təqlidi sözlər; 3) heyvanlarla bağlı səs təqlidi sözlər; 4) həşəratla bağlı səs təqlidi sözlər. Fransız dilində "mızıldamaq, donquldanmaq" kimi səs təqlidi sözdən istifadə edilir : marmottes [mar-mo-te], murmurer [mur-mu-re], balbutier [bal-bus-je] və s. Azərbaycan dilində "gülmək" mənasını ifadə edən səs təqlidi sözlərin müxtəlif sinonim variantlarından istifadə etmişdir. Bundan əlavə fransız dilində itin hürməsini təqlid edən aboyer [a-bo-je], hurler [hur-le], gronder [gron-de], japper [ja-pe], glapir [gla-pir] kimi sinonim fellərdən istifadə olunub. Bundan əlavə həmin dildə inəyin böyürtüsünü də beugler [be-ug-le], meugler [me-ug-le], mugir [mu-jir] sinonim ardıcılığı kimi ifadə edir [20, səh.55-56].

F.B. Abdullayeva ingilis və Azərbaycan dillərində səs təqlidi sözlərinin struktur-semantik xüsusiyyətlərini araşdıran zaman ətraf mühit və təbiətdə mövcud hadisə və cansız əşyalara xas olan qruplarını nümunə göstərmişdir.

- a) zərbələri təqlid edən səstəqlidi sözlər;
- b) qeyri-zərbəni bildirən tonlu səsləri təqlid edən sözlər;
- c) təmiz küydən ibarət qeyri-zərbəni təqlid edən sözlər;
- ç) vızıltını təqlid edən səstəqlidi sözlər;
- d) dissonans,yəni qeyri-ahəngdar səslər kimi qəbul olunan silsilə zərbələri təqlid edən sözlər;
- e) qeyri-ani baş verən səslərlə ani səslərin birləşməsindən ibarət mürəkkəb səsləri təqlid edən sözlər;
- ə) təbiətdə dissonans,yalançı zərbələr,qeyri-zərbələrdən ibarət mürəkkəb səslərin təqlidi nəticəsində yaranmış sözlər.

Göründüyü kimi F.B. Abdullayeva araşdırmasında təbiətdəki səslərin (denotatların), yalnız məhz hansı fonemlərlə deyil,həm də hansı fonem tipləri ilə ifadə oluna bilmək imkanlarını nəzərə almışdır. Beləliklə, həm ingilis, həm də Azərbaycan dilində səs təqlidi sözlər morfoloji cəhətdən sadə və mürəkkəb olur. Hər iki dilin səs təqlidi sözlərini fonetik strukturunu araşdırarkən məlum olur ki, bu cür sözlər samit+sait və samit+sait+samit tərkiblərinə malikdilər. Məsələn : baa [ba], boo/booh [bu:], moo [mu:], coo [ku:] və s., Azərbaycan dilində isə qa, qu, bə, ma kimi sözlər olur [21, səh 124].

Burada hər iki dilin - Azərbaycan və İngilis dillərinin səs quruluşu və fonetik imkanları təhlil olunmuşdur. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan dilində 23 samit səsin hamısı təqlidi sözyaratma prosesində iştirak edir. Cəmi 10 samit (q, k, g, y, t, d, s, ç, p, b) səs müstəqil sözlərin yaranmasında fəal olduğu kimi təqlidi sözlərin yaranmasında da onların mühüm rolu vardır. Üç səs (ğ, j, r) söz əvvəlində işlənmiş, yerdə qalan 10 səs isə (x, ş, j, z, l, n, c, f, v, m) təqlidi sözlərin yaranmasında fəallıq göstərir.

E.Ə.Əliyeva (Azərbaycan və ingilis dillərində tapmacaların linqvistik təhlili) dissertasiya işində səs təqlidindən bəhs edir. Müəllif səs təqlidi sözlərinin daha çox rastlanıldığı tapmacalardan nümunələr çəkir və həmin sözlərin hansı obyektlərə (canlı, cansız) aid olduqlarını, həmçinin imitasiya formasını izah etməyə çalışır. Azərbaycan tapmacalarında daha çox quşlarla bağlı yaranmış səs təqlidi sözlər diqqəti cəlb edir:

Qara toyuq qaqqıldar,

Qanadları şaqıldar

Burada “qaqqıldamaq” toyuqların çıxartdığı səsin imitasiyasıdır, “şaqıldamaq” isə təkcə quşlara aid deyil, qanadın və ya hər hansı digər predmetin hərəkətdə olduğu vaxt çıxardığı səsin təqlididir.

Körpü altda saz gedər,

Qaqıldayar, qaz gedər [22 səh 72]

Göründüyü kimi səs təqlidi sözlər həm ümumi, həm də xüsusi dilçilikdə geniş miqyasda diqqəti cəlb etmişdir. Biz təqdim etdiyimiz bu məqalədə müxtəlif dilçilərin araşdırmalarındakı oxşar və fərqli xüsusiyyətləri ümumiləşdirməyə çalışmışıq. Eyni zamanda səs təqlidi sözlərin müqayisəli – tipoloji aspektdən araşdırılması məqamını daha çox diqqət mərkəzində tutmuşuq.

Ədəbiyyat

1. Mübariz Yusifov. Linqvistik tipologiya (dillər arası müştərəklik və təfəkkür topologiyası). Bakı, ”Elm və təhsil“, 2017, 184səh.
2. С.В.Воронин. Английские ономотопы (типы и строения) – АКД, Л., 1969, с.29.
3. Н.И.Ашмарин. Основы чувашской мимологии. Казань, Издательство Казанского Университета, 1918, с.276.
4. Н.И.Ашмарин. Подражание в языках Среднего Поволжья Изв. Азерб. Университета Ощественные науки т.2, Баку, 1925, с 155
5. Г.Е. Корнилов. Имитативы в чувашском языке. Чебоксары ЧГУ 1984 с 148
6. М.İ.Adilov. Azərbaycan dilində təqlidi sözlər. Bakı, BDU, 1979, səh.96

7. Б В Журковский Идеофоны в языке Хауса- Вопросы африканской филологии М Наука 1974 с 158
8. Щ. Балли. Общая лингвистика и вопросы французского языка. М., Издательство иностр. Литературы 1955, с 416.
9. Chastaing M .La brilliance des voyelles Aroh .Ling ,v .14. N-1,P,1962,c 72
10. В.Г. Гак. Беседы о французском слове. М Международные отношения, 1966, с 335.
11. Н. М. Штейнберг. Редупликация в современном французском языке. М. Издательства иностр. литературы,1969, с 221.
12. Соссюр Ф.де “курс общей лингвистики” – в книге : Соссюр Ф.д. Труды по языкознанию, Москва, Прогресс, 1977, с.695.
13. Kristoffer Nyrop “Grammaire historique de la langue française, en français et en 6 vol”., Paris, Picard, 1899 – 1930.
14. Е.Е.Корди. Значение, образование и употребление междометий во французском языке. АКД. Л., 1965, с.18
15. Albert Dauzat. Histoire de la langue française. Payot, 1930 p.588
16. Ə.Dəmirçizadə. Azərbaycan dilinin üslubiyatı, Bakı, 1962,..
17. Hüseynzadə M.h. Müasir Azərbaycan dili, Morfologiya, III hissə, Bakı, Maarif, 1973, səh.358
18. Джафарова С.М. Подражательные слова в современных тюркских языках (Автореферат дисс. На сщис. Ученой степени кандидата филологических наук), Баку, АКД, 1973, с.31.
19. Adilov.M.İ. Azərbaycan dilində təqlidi sözlər, Bakı, ADU nəşri, 1979, səh.96.
20. Əmirbəyov İ.A. azərbaycan və Fransız dillərində səs təqlidisözlər.AzEA, Nəsimi ad.Dilçilik Un- ti.- Bakı, 2000.- səh 131.
21. Abdullayeva F.B. İngilis və Azərbaycan dillərində səs təqlidi sözlərin struktur – semantik xüsusiyyətləri. Filol.elm.nam...diss.avtoref.Bakı :2000,.
22. Əliyeva.E.Ə. Azərbaycan və İngilis dillərində tapmacaların linqvistik təhlili . Naxçıvan Dövlət Un- ti.- Naxçıvan,2011. səh 134

Sh.Suleymanova

History of Voice and Tongue in French and Azerbaijani

Summary

The submission article is devoted to a very interesting topic in French and Azerbaijani languages, as "The sound of imitation". This article provides an overview of the history of the research topic, covering a part of the

master's thesis on the "History of Voice and Tongue in French and Azerbaijani". Here we have examined studies on sound imitation in contemporary French and Azerbaijani linguistics, beginning the founder of the theory of imitation words with Leibniz's linguistic meetings, In the presented article, we have come across the ideas of linguists who belong to various linguistic schools, and have also pointed out how to describe imitation words as a phoneme in different languages. We have used enough scientific sources in the article. We have tried to analyze the subject by bringing concrete citations from theoretical literature from general aspect of linguistics and comparative - typical linguistic aspect.

Ш.Сулейманова

Об истории звукоподражание во французском и
азербайджанском языках

Резюме

Данном статья посвящена одной из актуальных тем во французском и азербайджанском языках, как « изучении звукоподражание ». В статье представлен исторический обзор темы исследования, охватывающий часть магистерской диссертации под названием «История подражание звуков во французском и азербайджанском языках». Здесь мы рассмотрели исследования имитации звука в современна французском и азербайджанском лингвистике, начиная с лингвистических встреч Лейбница, основателя теории подражания слов. В представленной статье мы представим с идеями лингвистов, принадлежащих к различным языковым школам, а также указали, как описать имитационные слова как фонему на разных языках. Мы использовали достаточное количество научных источников в статье. Мы попытались проанализировать предмет, приведя конкретные цитаты из теоретической литературы из общего аспекта лингвистики и сравнительно-типологического аспекта.

Рәуғи: **Ülfət İbrahim**

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent